

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2023 m. birželio 29 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Sigitos Rudėnaitės, Gedimino Sagačio ir Antano Simniškio (kolegijos pirmininkas), susipažinusi su 2023 m. gegužės 12 d. paduotu **ieškovės uždarnosios akcinės bendrovės „SKR Baltic“** kasaciniu skundu dėl Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. kovo 28 d. nutarties peržiūrėjimo,

n u s t a t ė:

Ieškovė padavė kasacinį skundą dėl Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. kovo 28 d. nutarties palikti nepakeistą Vilniaus miesto apylinkės teismo 2022 m. gruodžio 12 d. sprendimą, kuriuo ieškinys atmestas. Kasacinis skundas paduodamas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir CPK) 346 straipsnio 2 dalies 1, 2 punktuose įtvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (CPK 346 straipsnio 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindą būtiną pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliama teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialiosios ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą, ir argumentuotai pagrįsti, kad šis teisės pažeidimas turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, taip pat kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą byloje, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, ir argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskųstuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Kasaciniame skunde, be kita ko, nurodoma, kad teismai pažeidė Europos Žmogaus Teisių Konvencijos Pirmojo protokolo 1 straipsnį (nuosavybės apsauga), Europos Žmogaus Teisių Konvencijos 13 straipsnį (teisės į veiksmingą teisinės gynybos priemonę) ir 6 straipsnį (teisė į teisingą bylos nagrinėjimą). Kasaciniame skunde teigiama, kad ieškovė pateko į teisinį „užburimą“ ratą, kuomet vienu teisių įgyvendinimas yra susiejamas su antrąjį, o pastarąsias taip pat draudžiama įgyvendinti, kol neįgyvendintos pirmosios, t. y.: 1) statinių paskirčių neleidžiama pakeisti, kol nėra įgytos nuomos teisės į žemės sklypą, o nuomos teisių į žemės sklypą taip pat neleidžiama įgyti, kol statinių paskirtys nepakeistos; 2) statinių neleidžiama suremontuoti, kol nėra įgytos teisės į žemę, o teisių į žemę taip pat neleidžiama įgyti, kol statiniai nusidėvėję ir nesuremontuoti. Teisinės aklaivės situacija pateisinama tuo, kad ieškovė neva yra pati kaltą, kad vadovavosi teritorijų planavimo sprendimais, organizavo detaliojo plano rengimą. Teismų padarytos išvados dėl ieškovės tariamos kaltės dėl ankstesnės nuomos sutarties panaikinimo prieštarauja Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2018 m. lapkričio 22 d. nutarties išaiškinimams ir yra *res judicata* principo pažeidimas (CPK 18 ir 362 straipsniai). Be to, kasacinio teismo praktikoje valstybinės žemės nuomos sutarties nutraukimas nelaikomas kliutimi sudaryti naują valstybinės žemės nuomos sutartį (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2022 m. spalio 5 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-217-701/2022, 2023 m. balandžio 6 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-7-77-611/2023). Tais atvejais, kai nuomos sutartis panaikinama, žemės naudotojas praranda nuomos teises, tačiau pati įstatyminė teisė į valstybinės žemės nuomą (Žemės įstatymo 9 straipsnis, CK 6.551 straipsnio 2 dalis) išlieka. Teismai nukrypo nuo kasacinio teismo praktikos, nes vietoje statinių paskirčių įvertino statinių istorinius pavadinimus (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2022 m. spalio 5 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-217-701/2022). Teismai vertino, kad dalis statinių yra nusidėvėję, todėl ieškovei negali būti suteiktos teisės į žemę, nors Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktikoje statinių nusidėvėjimas nėra pagrindas atsisakyti suteikti šių statinių savininkams teises į valstybinės žemės nuomą be aukciono, jei statiniai nėra visiškai sunykę (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2022 m. balandžio 4 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-12-378/2022, 2022 m. spalio 5 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-217-701/2022). Teismai sprendė, kad ieškovės reikalavimų patenkinimas prieštarautų viešajam interesui, tačiau iš tiesų viešajam interesui ir viešajai tvarkai prieštarauja skundžiama nutartis, kuria 1) nepašalinti sisteminiai žmogaus teisių pažeidimai, 2) nuosavybės teisiniai santykiai palikti neapibrėžtume, 3) Lietuvos Respublikai priklausantis užstatytas žemės sklypas paliekamas tolesniam nepakankamai efektyviam eksploatavimui, negaunant maksimalios ekonominės naudos iš viešosios nuosavybės.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, skundžiamų teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasaciniame skunde nekeliami tokių teisės klausimų, kurie atitiktų CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegija konstatuoja, kad pateiktas kasacinis skundas neatitinka CPK 346 straipsnio, 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakyti priimti (CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais, 4 dalimi,

n u t a r i a:

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiam asmeniui.

Grąžinti uždarajai akcinei bendrovei „SKR Baltic“ (j. a. k. 300512605) 110 (vieną šimtą dešimt) Eur žyminio mokesčio, sumokėto 2023 m. gegužės 11 d. mokėjimo nurodymu Nr. 2339.

Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai

Sigita Rudėnaitė

Gediminas Sagatys

